

بنام خدا

طرح درس مجازی بهداشت محیط

عنوان درس : پرستاری بهداشت محیط		گروه آموزشی : پرستاری سلامت جامعه			
تعداد واحد : ۱ واحد نظری		دانشکده : پرستاری و مامایی			
تعداد گروه هدف : ۳۴ نفر		مدت زمان ارائه درس : ۲ ساعت در هر جلسه			
رشته و مقطع تحصیلی گروه هدف : کارشناسی پرستاری ترم ۳		نوع تدریس : مجازی			
استاد مسئول : حکیمه دهقانی		زمان شروع : نیمسال اول تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰			
مشخصات استاد:					
نام	نام خانوادگی	رتبه	شماره تماس	تلفن همراه	آدرس ایمیل
حکیمه	دهقانی	مربی		۰۹۱۸۳۶۲۲۷۸۵	hakimehdehghani@yahoo.com

معرفی و اهداف درس

✓ معرفی مختصری در حدود 250 تا 300 کلمه در مورد درس بنویسید.

بهداشت محیط شامل جنبه هایی از سلامت انسان، از جمله کیفیت زندگی است، که تحت تاثیر مسائل فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی و اجتماعی و روانی در محیط تعیین می شود. بهداشت محیط به تئوری و عملکرد ارزیابی ارزیابی، اصلاح، کنترل و پیشگیری از عواملی در محیط اطلاق می شود که می توانند اثرات بالقوه ی شدیدی بر سلامت نسل های کنونی و آینده بگذارند. مروری بر تاریخچه آموزش آکادمیک در دنیا نشان می دهد که در طی تاریخ، پدیده های مختلفی موجب تاثیر بر فرآیند آموزش و یادگیری و مسیر پیشرفت آن شده اند. نظام های آموزشی بطور عام و نظام های آموزش عالی بطور خاص به عنوان یکی از زیر ساخت ها و زیر نظام های مهم موجود در هر جامعه، در مسیر تامین اهداف بقاء، رشد و توسعه ملت ها در طول دوران های مختلف دستخوش تغییر و تحولاتی شده اند. چهار قالب کلی نیروها و عوامل اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی به گونه ای بر شکل گیری نظام ها و ساختارهای آموزشی و نیز ادامه حیات آنها در ادوار مختلف تاثیر گذار بوده اند. با تحولات دنیای پیچیده امروز، روش های آموزشی با سرعت شگرفی دستخوش تغییرات شده اند بطوریکه مدت هاست گذر از یادگیری مبتنی بر معلم و سخنرانی که امروزه بطور غالب مورد استفاده قرار گرفته است و ایجاد فرهنگ یادگیری فعال و فراگیر محور بعنوان یکی از اهداف مهم آموزش نوین در بسیاری از منابع معتبر آموزشی توصیه اکید می شود. این رسالت مهم که آموزش باید مبتنی بر نیاز جامعه و بر مبنای توسعه ملت ها برنامه ریزی و اجرا گردد بر همگان پوشیده نیست.

در چند سال اخیر توسعه آموزش مجازی به عنوان یکی از مهم ترین "بسته های تحول و نوآوری آموزش علوم پزشکی در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی" و عملیاتی نمودن آن به عنوان یکی از روش های نوین آموزشی در برنامه های آموزشی نظری و عملی دانشگاه ها با لحاظ نمودن امتیاز ویژه به دانشگاه های پیشرو در این خصوص توصیه اکید شده است. آنچه مسلم است بحران کنونی حاصل از شدت بیماری زایی، سرایت پذیری و مرگ و میر بالای ناشی از کووید 19 - و ناکار آمدی روش های سنتی آموزش تحت این شرایط، ناگزیر باب جدیدی را بر کاربرد روش های تدریس مجازی در ایران و سایر کشورها گشوده است و موجب شده است تا متولیان آموزش در دانشگاه های کشورمان با انجام کار شبانه روزی به تناسب شرایط روز به تدوین برنامه های آموزشی مجازی و مبتنی بر سامانه های آموزشی تحت وب اقدام نمایند. با این مقدمه که آموزش علوم پزشکی بدلیل ماهیت پیچیده و استدلالی خود نیازمند استفاده از روشهای آموزشی چند گانه و تلفیقی میباشد، در این مجموعه تلاش شده است تا با تدوین برنامه آموزش نظری به شیوه مجازی و با استفاده از انواع مواد آموزشی مولتی مدیا از قبیل عکس، فیلم، تصویر، فایل صوتی، فایل متنی و فعالیت هایی همانند برگزاری کوئیز، تالار گفتگو، پرسش و پاسخ و...تداوم آموزش نظری به بهترین نحو ممکن محقق گردد.

حکیمه دهقانی

عضو هیئت علمی و مدیر گروه پرستاری سلامت جامعه

دانشکده پرستاری و مامایی قم

اهداف کلی درس:

هدف کلی:

هدف از طراحی این درس، آشنایی دانشجویان با عوامل محیطی تاثیرگذار بر سلامت و روش مواجهه با آن می باشد.

اهداف ویژه: در پایان این درس دانشجویان قادر خواهند بود:

- 1 اکوسیستم و عوامل موثر بر بحران محیط زیست را شرح دهند.
- 2 عوامل موثر بر آلودگی هوا و خاک و تاثیر آن بر سلامت را توضیح دهند.
- 3 تاثیر آلودگی صوتی، نوری و پرتوها بر سلامت را بیان کنند.
- 4 آسیب های شیمیایی را توضیح دهند.
- 5 ویژگی های بهداشت آب و فاضلاب را تشریح نمایند.
- 6 ویژگی های بهداشتی اماکن عمومی و مسکن را شرح دهند.
- 7 بهداشت مواد غذایی و نقش آن را در سلامت بیان کنند.
- 8 اصول کنترل عفونت در مراکز بهداشتی و درمانی را ذکر و تشریح نمایند.
- 9 اصول بهداشت حرفه ای را ذکر و تعریف نمایند.
- 10 نحوه کنترل و مبارزه با ناقلین فیزیکی را بیان نمایند.

جلسه	عنوان	مدرس	بازه زمانی (ساعت /روز)	روش تدریس (صوتی /چند رسانه ای)	تاریخ شروع	تاریخ پایان
اول	بیان طرح درس و اهداف •مقدمه •مفاهیم بهداشت محیط اکوسیستم •بحران محیط زیست	خانم دهقانی	2ساعت	کلاس مجازی آفلاین- فایل تدریس چند رسانه ای صوتی (ویدئوی تدریس) فعالیت کلاسی در سامانه نوید- پرسش و پاسخ در تالار گفتگو	در دسترس در سامانه نوید	تاریخ مشخص شده
دوم	• بهداشت آب • بهداشت فاضلاب	خانم دهقانی	2ساعت	کلاس مجازی آفلاین- فایل تدریس چند رسانه ای صوتی (ویدئوی تدریس) فعالیت کلاسی در سامانه نوید- پرسش و پاسخ در تالار گفتگو	در دسترس در سامانه نوید	تاریخ مشخص شده
سوم	• آلودگی هوا • آلودگی خاک • آلودگی صوتی	خانم دهقانی	2ساعت	کلاس مجازی آفلاین- فایل تدریس چند رسانه ای صوتی (ویدئوی تدریس) فعالیت کلاسی در سامانه نوید- پرسش و پاسخ در تالار گفتگو	در دسترس در سامانه نوید	تاریخ مشخص شده
چهارم	•مسائل سلامتی مرتبط با نور •مخاطرات سلامتی مرتبط با پرتوها •آسیب های شیمیایی	خانم دهقانی	2ساعت	کلاس مجازی آفلاین- فایل تدریس چند رسانه ای صوتی (ویدئوی تدریس) فعالیت کلاسی در سامانه نوید- پرسش و پاسخ در تالار گفتگو	در دسترس در سامانه نوید	تاریخ مشخص شده
پنجم	•سلامت مواد غذایی •بهداشت زباله	خانم دهقانی	2ساعت	کلاس مجازی آفلاین- فایل تدریس چند رسانه ای صوتی (ویدئوی تدریس) فعالیت کلاسی در سامانه نوید- پرسش و پاسخ در تالار گفتگو	در دسترس در سامانه نوید	تاریخ مشخص شده
ششم	•بهداشت مسکن •بهداشت اماکن عمومی •بهداشت مراکز بهداشتی درمانی	خانم دهقانی	2ساعت	کلاس مجازی آفلاین- فایل تدریس چند رسانه ای صوتی (ویدئوی تدریس) فعالیت کلاسی در سامانه نوید- پرسش و پاسخ در تالار گفتگو	در دسترس در سامانه نوید	تاریخ مشخص شده
هفتم	•بهداشت حرفه ای •کنترل ناقلین •مبارزه با جوندگان	خانم دهقانی	2ساعت	کلاس مجازی آفلاین- فایل تدریس چند رسانه ای صوتی (ویدئوی تدریس) فعالیت کلاسی در سامانه نوید- پرسش و پاسخ در تالار گفتگو	در دسترس در سامانه نوید	تاریخ مشخص شده

					•مبارزه با بندپایان وحشرات	
تاریخ مشخص شده	در دسترس در سامانه نوید	کلاس مجازی آفلاین - فایل تدریس چند رسانه ای صوتی (ویدئوی تدریس) فعالیت کلاسی در سامانه نوید- پرسش و پاسخ در تالار گفتگو	2ساعت	خانم دهقانی	•بلائیای طبیعی و اقدامات در شرایط اضطراری	هشتم

وظایف استاد	وظایف دانشجویان	توضیح	خیر	بلی	ماژول ها
معرفی اهداف دوره و نحوه ارزشیابی- تدریس با روش های مختلف ترکیبی بر مبنای- اهداف دوره ایجاد سوال بر مبنای محتوا های بارگذاری شده با- هدف تقویت تفکر نقادانه و استدلال	مطالعه محتواها در زمان مقرر- تهیه تکالیف- بررسی نقادانه موضوعات علمی (حضور و- مجازی) استفاده از محتواهای علمی در پاسخ به سوالت- و تمرین های ارسال شده	محتوای بارگذاری شده در نوید شامل: عکس- فیلم- فایل صوتی- فایل متنی- e-Book- پاور پوینت		✓	محتوا و منابع اصلی
معرفی سایت های مفید و معتبر- هدایت دانشجویان در جهت انجام یادگیری فعال و دانشجو محور	مطالعه در محدوده زمانی تعیین شده- به اشتراک گذاری مقالات علمی مبتنی بر شواهد- جستجو و تهیه مواد آموزشی مکمل	کتاب های الکترونیک و مقالات پژوهشی معرفی شده		✓	منابع مطالعه بیشتر
ایجاد تمرین در بخش تکالیف	انجام تمرین و بارگذاری در نوید در محدوده زمانی تعیین شده	تحلیل Case		✓	تمرین ها
هدایت بحث	شرکت فعال در بحث های بالینی نقادانه- پاسخ به سوالات استاد	ایجاد شرایط بحث گروهی		✓	تالار گفتگو
ایجاد سوال در تالار گفتگو پایش پاسخ سوالات- دانشجویان و ارائه بازخورد	پاسخ به سوالات در محدوده زمانی تعیین شده- شرکت فعال در جلسات پرسش و پاسخ	از طریق بخش تالار گفتگو و تکالیف سامانه نوید		✓	طرح سوال
پاسخ به سوالات دانشجو در سامانه	طرح سوال در صورت وجود ابهام	حضوراً/ بخش تالار گفتگو در نوید		✓	سوالت متداول
ارزشیابی نهایی	شرکت در آزمون در محدوده زمانی تعیین شده	از طریق سامانه فرادید		✓	آزمون و ارزشیابی
تشویق دانشجویان به ایجاد سوال و یادگیری فعال و دانشجو محور	اعلام حضور به موقع در کلاس مجازی از طریق بخش پیام	ارسال پیام اختصاصی به هر دانشجو در صورت لزوم در بخش پیام های نوید			اتاق گفتگو
اطلاع رسانی در خصوص تاریخ کلاس، تمرین، ارزشیابی و اخبار آموزشی دانشکده	انجام وظایف محوله	از طریق بخش تالار گفتگو، پیام کوتاه در تلفن همراه		✓	اخبار
دریافت نظرات دانشجویان و برنامه ریزی	پاسخ به نظر سنجی	در پنل پیام های نوید		✓	نظرسنجی
طرح سوالات در تآکسونومی های مختلف	شرکت در آزمون در محدوده زمانی تعیین شده	در سامانه فرادید		✓	خود آزمون
د تکالیف در خصوص موضوعات درسی- بررسی و نمره گذاری تکالیف و اعلام نمره نهایی	انجام به موقع تکالیف طبق زمان بندی استاددر- نوید طبق طرح دوره فعالیت های آموزشی در هر دو سطح آنلاین و- آفلاین	طرح در بخش تکالیف نوید		✓	تکالیف و پروژه ها

✓ منابع اصلی درس:

1. Marcia Stanhope, Jeanette Lancaster, Public Health Nursing: Population-Centered Health Care in the Community, 8th Edition .

2. Elizabeth T. Anderson, Judith M. McFarlane. Community as client: Application of the Nursing Process, last Ed .

3. دکتر حاتمی، حسین و همکاران، کتاب جامع بهداشت عمومی، انتشارات ارجمند، چاپ چهارم، 1398

4. آخرین دستورالعمل ها و جزوات آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

منابع مطالعه بیشتر:

نوع محتوا

پاورپوینت همراه با صوت ✓ متن ✓ (Word, Pdf) (تصویر ✓ • پاورپوینت ✓ • انیمیشن • اسکورم

• اتوران • فیلم • صوتی • سایر موارد) (توضیح دهید) .....

قابل دانلود ✓ • غیر قابل دانلود •

تکالیف و پروژه ها:

✓ تکالیف طول ترم

ردیف	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دانشجویان	فیدبک مدرس	هدف از ارائه تکلیف
۱	پاسخ به تمرین های پایان جلسات در زمان مقرر	تجزیه و تحلیل مطالب سؤال شده با جستجوی سیتما تیک و یافتن مقالت به روز و مطالب مناسب با موضوع مشخص شده	در مدت تعیین شده	در سامانه نوید	مطالعه بیشتر دانشجویان پیرامون مطالب تدریس شده و آشنایی بیشتر با مسائل بهداشت محیط
۲	مطالعه منابع هر جلسه و تیک تایید مطالعه توسط دانشجو	ورود به سامانه نوید، مطالعه منابع ارائه شده توسط استاد	در مدت تعیین شده	در سامانه نوید	تکمیل یادگیری دانشجو و آشنایی با مسائل بهداشت محیط

✓ نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول ترم ✓ ب) پایان دوره ✓

تاریخ	نمره	روش ارزشیابی
در محدوده زمانی بین جلسات تدریس شده	۱	حضور فعال در محدوده زمانی تدریس شده در هر جلسه و فعالیت های مجازی در سامانه نوید
از ابتدا تا انتهای ترم	۵	تهیه و ارائه تکالیف کلاسی
طبق برنامه دانشکده	۱۴	آزمون پایان ترم

مقررات و انتظارات از دانشجویان/شرکت کنندگان:

هر دانشجو / شرکت کننده طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

✓ رعایت حسن اخلاق و شئونات اسلامی

✓ مراجعه روزانه به سامانه نوید

✓ اخذ موضوعات درسی و محتوای درس

✓ مطالعه محتوای آموزشی

✓ ارائه به موقع تکالیف محول شده

✓ حضور و شرکت فعال در تالار گفتگو و فضاهای مشارکتی

✓ شرکت در آزمون آنلاین (در صورت لزوم) و یا حضوری میان ترم و پایان ترم